

SPIS TREŚCI

Przedmowa (Wojciech Frazik)	13
Wstęp (Cyprian Wilanowski)	15
Dokumenty	63
Nr 1. 1956 grudzień 11, Warszawa – Zakres pracy Departamentu III MSW	65
Nr 2. 1956 grudzień 12, Warszawa – Rozkaz organizacyjny ministra spraw wewnętrznych dotyczący powołania Departamentu III MSW	68
Nr 3. 1957 luty 22, Warszawa – Rozkaz organizacyjny ministra spraw wewnętrznych dotyczący powołania Departamentu III MSW	69
Nr 4. 1957 czerwiec 19, Warszawa – Instrukcja nr 1/57 Dyrektora Departamentu III MSW dotycząca zasad pracy operacyjnej w punktach repatriacyjnych wśród repatriantów powracających z ZSRR	71
Nr 5. 1957 lipiec 2, Warszawa – Wytyczne wicedyrektora Departamentu III MSW dotyczące zwalczania działalności opozycyjnej	76
Nr 6. 1957 lipiec 20, Warszawa – Wytyczne zastępcy naczelnika Wydziału III Departamentu III MSW dotyczące zakresu pracy Wydziału III departamentu i jego odpowiedników terenowych mające na celu operacyjne rozpracowanie działalności nacjonalistycznej w stowarzyszeniach mniejszości narodowych	86
Nr 7. 1957 sierpień 10, Warszawa – Pismo dyrektorów departamentów II i III MSW dotyczące ściślego przestrzegania przepisów odnoszących się do pracy z siecią agenturalno-informacyjną przez funkcjonariuszy SB komend wojewódzkich i powiatowych MO	91
Nr 8. 1957 wrzesień 4, Warszawa – Zarządzenie nr 00168/57 Dyrektora Departamentu III MSW „w związku z aktywizacją wrogich, awanturniczych i nieodpowiedzialnych elementów na obiektach gospodarki narodowej i próbami wykorzystania przez nie niezadowolonych załóg”	93
Nr 9. 1958 marzec 1, Warszawa – Wytyczne dyrektora Departamentu III MSW dotyczące pracy operacyjnej SB w dziedzinie gospodarki narodowej	99
Nr 10. 1958 marzec 26, Warszawa – Zakres pracy Inspektoratu przy Kierownictwie Departamentu III MSW	107
Nr 11. 1958 czerwiec 30, Warszawa – Wytyczne dyrektora Departamentu III MSW dotyczące zwalczania działalności opozycyjnej m.in. w środowiskach akademickich, duszpasterstwa akademickiego i harcerskich	110
Nr 12. 1958 lipiec 17, Warszawa – Wytyczne wicedyrektora Departamentu III MSW dotyczące zwalczania działalności Kościoła katolickiego oraz organizacji i środowisk katolików świeckich	119

Nr 13. 1959 luty 25, Warszawa – Instrukcja nr 001/59 dyrektorów departamentów II i III MSW dotycząca zasad organizacji pracy referatów do spraw bezpieczeństwa KP MO	126
Nr 14. 1959 listopad 3, Warszawa – Pismo okólne dyrektora Departamentu III MSW dotyczące ochrony gospodarki narodowej.....	133
Nr 15. 1960 grudzień 5, Warszawa – Pismo dyrektora Departamentu III MSW do zastępców ds. bezpieczeństwa komendantów wojewódzkich MO dotyczące zakładania i prowadzenia spraw obiektowych przez departament i wydziały III KW MO.....	136
Nr 16. 1960 grudzień 8, Warszawa – Wytyczne dyrektorów departamentów II i III MSW do pracy operacyjnej SB w zakresie zabezpieczenia tajemnicy państwowej i zwalczania działalności wywiadowczej.....	143
Nr 17. 1961 wrzesień 10, Warszawa – Wytyczne uzupełniające dyrektora Departamentu III MSW do pracy operacyjnej departamentu i jego odpowiedników terenowych.....	155
Nr 18. 1961 [wrzesień–październik?], Warszawa – Wytyczne Departamentu III i Biura Śledczego MSW w zakresie zwalczania przestępczości dywersyjno-sabotażowej w gospodarce narodowej.....	163
Nr 19. 1961 grudzień 11, Warszawa – Pismo okólne nr 01/61 Dyrektora Departamentu III MSW dotyczące przejścia przez wydziały III KW MO i równorzędnych od służby kryminalnej spraw z zakresu zwalczania wrogiej propagandy	174
Nr 20. 1961 grudzień 18, Warszawa – Zakres pracy Departamentu III MSW.....	176
Nr 21. 1962 luty 1, Warszawa – Zarządzenie nr 017/62 Ministra Spraw Wewnętrznych dotyczące prowadzenia przez SB kontroli operacyjnej w zakresie krótkofalarstwa amatorskiego.....	178
Nr 22. 1962 luty 9, Warszawa – Wytyczne dyrektora Departamentu III MSW dotyczące zapobiegania i zwalczania działalności sabotażowo-dywersyjnej w obiektach gospodarki narodowej	180
Nr 23. 1963 styczeń 4, Warszawa – Zarządzenie wewnętrzne nr 1/63 Dyrektora Departamentu III MSW dotyczące przekazywania informacji kierownictwu MSW i władzom partyjno-rządowym	189
Nr 24. 1963 kwiecień 24, Warszawa – Wniosek dyrektora Departamentu III MSW skierowany do ministra spraw wewnętrznych dotyczący wprowadzenia zmian w dotychczasowym zakresie pracy departamentu.....	190
Nr 25. 1963 maj 23, Warszawa – Zarządzenie wewnętrzne nr 7/63 Dyrektora Departamentu III MSW dotyczące reorganizacji departamentu.....	193
Nr 26. 1963 lipiec 24, Warszawa – Zakres i organizacja pracy Wydziału II Departamentu III MSW	194
Nr 27. 1963 grudzień 24, Warszawa – Zarządzenie wewnętrzne nr 33 Dyrektora Departamentu III MSW dotyczące ewidencji osób przyjeżdżających do Polski z krajów kapitalistycznych.....	202
Nr 28. 1964 styczeń 25, Warszawa – Zakres i organizacja pracy Inspektoratu Departamentu III MSW	203

Nr 29. 1964 styczeń 31, Warszawa – Pismo dyrektora Departamentu III MSW do zastępców ds. bezpieczeństwa komendantów wojewódzkich MO informujące o utworzeniu w departamencie Inspektoratu i jego zadaniach	206
Nr 30. 1964 styczeń 31, Warszawa – Zarządzenie nr 4/64 Dyrektora Departamentu III MSW dotyczące podziału pracy w Kierownictwie Departamentu III	208
Nr 31. 1964 wrzesień, Warszawa – Wytyczne dyrektora Departamentu III MSW dotyczące ujawniania i ścigania autorów i kolporterów wrogich ulotek, listów anonimowych oraz osób dokonujących wrogich napisów.....	210
Nr 32. 1965 luty 2, Warszawa – Pismo wicedyrektorów departamentów II i III MSW do zastępców ds. bezpieczeństwa komendantów wojewódzkich MO dotyczące zmian zakresów pracy operacyjnej obydwu departamentów	217
Nr 33. 1965 luty 25, Warszawa – Główne kierunki pracy operacyjnej Departamentu III MSW na 1965 r.	218
Nr 34. 1965 kwiecień, Warszawa – Zakres pracy, zadania i struktura organizacyjna Departamentu III MSW oraz zasady kierowania pracą pionu na okres wojny.....	224
Nr 35. 1965 maj 10, Warszawa – Zakres pracy Wydziału VI Departamentu III MSW	230
Nr 36. 1966 listopad 30, Warszawa – Zakres i organizacja pracy Wydziału VI Departamentu III MSW	234
Nr 37. 1967 wrzesień, Warszawa – Dyrektywy naczelnika Wydziału II Departamentu III MSW dla Wydziału do Walki z Podziemiem i jego odpowiedników terenowych na okres zagrożenia i wojny.....	238
Nr 38. 1967 wrzesień, Warszawa – Dyrektywy naczelnika Wydziału III Departamentu III MSW dla Wydziału do Walki z Wrogą Propagandą i jego odpowiedników terenowych na okres zagrożenia i wojny	241
Nr 39. 1967 wrzesień, Warszawa – Dyrektywy naczelnika Wydziału IV Departamentu III MSW dla Wydziału do Walki z Dywersją i Sabotażem i jego odpowiedników terenowych na okres zagrożenia i wojny	246
Nr 40. 1967 wrzesień, Warszawa – Dyrektywy naczelnika Wydziału VI Departamentu III MSW dla Wydziału do Walki z Dywersją Polityczno-Ideologiczną i jego odpowiedników terenowych na okres zagrożenia i wojny	252
Nr 41. 1968 kwiecień 9, Warszawa – Pismo dyrektora Departamentu III MSW do I zastępców ds. bezpieczeństwa komendantów wojewódzkich MO dotyczące postępowania z uczestnikami wydarzeń marcowych	262
Nr 42. 1968 czerwiec 29, Warszawa – Zarządzenie nr 0052/68 Ministra Spraw Wewnętrznych dotyczące regulaminu organizacyjnego Departamentu III MSW	265
Nr 43. 1968 wrzesień 20, Warszawa – Pismo generalnego dyrektora MSW zawierające instrukcję postępowania wobec uczestników wydarzeń marcowych	269
Nr 44. 1968 grudzień 12, Warszawa – Zarządzenie nr 9/68 Ministra Spraw Wewnętrznych dotyczące zakresu działania komórek organizacyjnych Departamentu III MSW – wraz z załącznikami	273
Nr 45. 1969 maj, Warszawa – Tematyczny podział materiałów Wydziału I Departamentu III MSW	305
Nr 46. 1970 styczeń, Warszawa – Zakres i organizacja pracy Wydziału VI Departamentu III MSW	308

Nr 47. 1970 styczeń 26, Warszawa – Zakres i organizacja pracy Wydziału V Departamentu III MSW	315
Nr 48. 1970 sierpień 12, Warszawa – Zarządzenie nr 15 Dyrektora Departamentu III MSW dotyczące zakładania i prowadzenia spraw obiektowych i kwestionariuszy ewidencyjnych	319
Nr 49. 1971 marzec, Warszawa – Ramowy program działań polityczno-operacyjnych SB i MO w obiektach gospodarki narodowej w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom konfliktowym i przerwom w pracy	324
Nr 50. 1971 marzec 14, Warszawa – Zarządzenie wewnętrzne nr 7 Dyrektora Departamentu III MSW dotyczące powołania Specjalistycznej Grupy Operacyjnej wraz z fragmentem Programu działania Specjalistycznej Grupy Operacyjnej Departamentu III.....	330
Nr 51. 1971 marzec 31, Warszawa – Pismo dyrektora Departamentu III MSW do I zastępców ds. SB komendantów wojewódzkich MO dotyczące objęcia ankietami przerw w pracy, konfliktów w zakładach pracy i strajków	335
Nr 52. 1971 kwiecień, Warszawa – Kierunki pracy operacyjnej Departamentu III MSW dotyczące ochrony gospodarki narodowej	340
Nr 53. 1971 lipiec, Warszawa – Podstawowe kierunki, zasady funkcjonowania i zakres działań Departamentu III MSW.....	347
Nr 54. 1971 sierpień, Warszawa – Zasady działania Departamentu III MSW w zakresie zwalczania poważnych zagrożeń w obiektach zamkniętych	367
Nr 55. 1971 październik, Warszawa – Kierunki działania i zasady funkcjonowania Departamentu III MSW	373
Nr 56. 1971 październik, Warszawa – Kierunki działania i zasady funkcjonowania Departamentu III MSW wraz z załącznikiem Zasady działania Departamentu III w zakresie zapobiegania i zwalczania poważnych zagrożeń w obiektach zamkniętych	382
Nr 57. 1971 listopad 4, Warszawa – Zarządzenie nr 00145/71 Ministra Spraw Wewnętrznych dotyczące regulaminu organizacyjnego Departamentu III MSW	397
Nr 58. 1971 grudzień 30, Warszawa – Zakres i organizacja pracy Wydziału VI Departamentu III MSW	399
Nr 59. 1972 styczeń 28, Warszawa – Zarządzenie wewnętrzne nr 1/72 Dyrektora Departamentu III MSW dotyczące zakresu działania komórek organizacyjnych Departamentu III MSW	407
Nr 60. 1972 luty 26, Warszawa – Struktura i organizacja pracy grup „Z” utworzonych do działań w sytuacjach konfliktowych w obiektach zamkniętych	461
Nr 61. 1972 marzec 7, Warszawa – Porozumienie o współdziałaniu Departamentu III MSW i Zarządu Zwiadu Wojsk Ochrony Pogranicza	463
Nr 62. 1972 kwiecień 13, Warszawa – Zarządzenie nr 0034/72 Ministra Spraw Wewnętrznych zmieniające zarządzenie dotyczące regulaminu organizacyjnego Departamentu III MSW	466
Nr 63. 1972 październik 17, Warszawa – Zarządzenie nr 0011/72 Ministra Spraw Wewnętrznych dotyczące regulaminu organizacyjnego Departamentu III MSW na okres bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny	468

Nr 64. 1972 listopad 14, Warszawa – Zarządzenie wewnętrzne nr 0018/72 Dyrektora Departamentu III MSW dotyczące zakresu działania komórek organizacyjnych Departamentu III MSW na okres wojny	471
Nr 65. 1973 maj 15, Warszawa – Zarządzenie wewnętrzne nr 04/73 Dyrektora Departamentu III MSW dotyczące obowiązku przygotowywania comiesięcznych informacji operacyjnych przez wydziały departamentu	474
Nr 66. 1973 maj 22, Warszawa – Projekt podstawowych kierunków działań i sposobów realizacji zadań grup „Z” w sytuacjach konfliktowych i poważnego zagrożenia na terenie obiektów zamkniętych	477
Nr 67. 1973 czerwiec 1, Warszawa – Zarządzenie nr 0061/73 Ministra Spraw Wewnętrznych dotyczące pracy jednostek organizacyjnych resortu spraw wewnętrznych w zakresie wywiadu wraz z fragmentami Instrukcji w sprawie pracy jednostek organizacyjnych resortu spraw wewnętrznych na rzecz wywiadu	483
Nr 68. 1973 lipiec 14, Warszawa – Ramowy zakres działania wydziałów III KW MO na okres bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny	488
Nr 69. 1973 listopad 10, Warszawa – Zakres i organizacja pracy Inspektoratu przy Kierownictwie Departamentu III MSW	491
Nr 70. 1974 lipiec 31, Warszawa – Zarządzenie nr 060/74 Ministra Spraw Wewnętrznych dotyczące regulaminu organizacyjnego i zakresu działania Departamentu III MSW wraz załącznikiem do zarządzenia	495
Nr 71. 1974 grudzień 27, Warszawa – System organizacji sztabowego działania Departamentu III MSW w stosunku do swoich odpowiedników terenowych	500
Nr 72. 1975 styczeń 2, Warszawa – Zasady postępowania dotyczące operacyjnej kontroli międzynarodowej wymiany osobowej	504
Nr 73. 1975 marzec 7, Warszawa – Zasady postępowania dotyczące osób dopuszczonych do prac tajnych i obronnych oraz wybitnych specjalistów i kadry naukowo-technicznej	508
Nr 74. 1975 grudzień 3, Warszawa – Instrukcja nr 1/75 Dyrektora Departamentu III i Dyrektora Biura Śledczego MSW dotycząca wrogiej propagandy	511
Nr 75. 1978 luty 18, Warszawa – Decyzja nr 02/78 Ministra Spraw Wewnętrznych o utworzeniu nowych wydziałów III w KS MO	513
Nr 76. 1978 kwiecień 15, Warszawa – Fragment Zarządzenia nr 016/78 Ministra Spraw Wewnętrznych dotyczącego zadań MSW w zakresie zapobiegania terroryzmowi i jego zwalczania	515
Nr 77. 1979 styczeń 5, Warszawa – Decyzja nr 02/79 Ministra Spraw Wewnętrznych o podziale Departamentu III i utworzeniu Departamentu III-A MSW	517
Nr 78. 1979 marzec 13, Warszawa – Ramowy plan działań MSW w sytuacjach ostrych konfliktów oraz zbiorowych akcji protestacyjnych w zakładach pracy i na wyższych uczelniach	518
Nr 79. 1979 czerwiec 15, Warszawa – Zarządzenie nr 0025/79 Ministra Spraw Wewnętrznych dotyczące zakresu działania i organizacji Departamentu III MSW	524
Nr 80. 1979 lipiec, Warszawa – Ramowy zakres działania Wydziału III KW MO	526

Nr 81. 1980 grudzień, Warszawa – Zasady operacyjnej ochrony zagadnień, środowisk i obiektów.....	529
Nr 82. 1981 luty 16, Warszawa – Zarządzenie nr 002/81 Ministra Spraw Wewnętrznych zmieniające zarządzenie ministra spraw wewnętrznych dotyczące zakresu działania i organizacji Departamentu III MSW.....	534
Nr 83. 1981 marzec 9, Warszawa – Ramowe zasady operacyjnej ochrony niezależnych samorządnych związków zawodowych przez Departament III MSW	536
Nr 84. 1981 sierpień 31, Warszawa – Zadania Departamentu III MSW	539
Nr 85. 1982 październik 12, Warszawa – Notatka naczelnika Wydziału VIII Departamentu III MSW dotycząca zakresu działania komórek organizacyjnych departamentu.....	545
Nr 86. 1983 luty 18, Warszawa – Działania i zamierzenia Departamentu III MSW w okresie zawieszenia stanu wojennego.....	549
Nr 87. 1983 sierpień 1, Warszawa – Informacja dotycząca sytuacji operacyjnej i politycznej oraz kierunków działań i zadań Departamentu III MSW po zniesieniu stanu wojennego.....	558
Nr 88. 1983 listopad 4, Warszawa – Decyzja nr 021/83 Ministra Spraw Wewnętrznych dotycząca zmian organizacyjnych i zakresu działania departamentów II, III i V oraz ich odpowiedników terenowych	566
Nr 89. 1983 listopad 9, Warszawa – Zarządzenie nr 0082/83 Ministra Spraw Wewnętrznych zmieniające zarządzenie ministra spraw wewnętrznych dotyczące regulaminu organizacyjnego Departamentu III MSW i wydziałów III WUSW.....	568
Nr 90. 1983 listopad 21, Warszawa – Decyzja nr 5 Dyrektora Departamentu III MSW dotycząca merytorycznej poprawy informacji dziennych sporządzanych przez Wydział I na podstawie materiałów pozyskiwanych z innych wydziałów departamentu.....	569
Nr 91. 1983 grudzień 3, Warszawa – Pismo dyrektora Departamentu III MSW do dyrektora Biura Organizacyjno-Prawnego MSW z prośbą o wyłączenie z Departamentu II MSW wydziałów XIII, XIV i XVI oraz przekazanie ich do Departamentu III MSW i utworzenie z nich w Departamencie III wydziałów VI, VII i X	571
Nr 92. 1984 sierpień 30, Warszawa – Fragmenty Zarządzenia nr 0054/84 Ministra Spraw Wewnętrznych dotyczącego zadań MSW w zakresie walki z terroryzmem	573
Nr 93. 1985 maj 23, Warszawa – Zarządzenie nr 003/85 Dyrektora Departamentu III MSW dotyczące zasad pracy informacyjnej w pionie III MSW	578
Nr 94. 1985 październik 5, Warszawa – Wytyczne dyrektorów departamentów: II, III, IV, V, VI i biur: Studiów SB i Śledczego MSW w sprawie zasad stosowania przez SB ustaw: z dnia 10 maja 1985 roku o zmianach niektórych przepisów prawa karnego i prawa o wykroczeniach oraz z dnia 10 maja 1985 roku o szczególnej odpowiedzialności karnej.....	590
Nr 95. 1986 luty 26, Warszawa – Instrukcja nr 01/86 Dyrektora Departamentu III MSW dotycząca korzystania z informacji operacyjnych zgromadzonych w bazie danych Elektronicznego Systemu Ewidencji Zainteresowań Operacyjnych.....	601
Nr 96. 1987 luty 24, Warszawa – Zarządzenie nr 003/87 Dyrektora Departamentu III MSW dotyczące opracowania planów operacyjno-obronnych.....	603

Nr 97. 1987 marzec 23, Warszawa – Zarządzenie nr 009 Dyrektora Departamentu III MSW w sprawie zadań Departamentu III MSW związanych z osiągnięciem podwyższonej i pełnej gotowości obronnej państwa	608
Nr 98. 1987 lipiec 6, Warszawa – Zarządzenie organizacyjne nr 017/Org. Ministra Spraw Wewnętrznych dotyczące utworzenia wydziałów XI i XII w Departamencie III MSW	620
Nr 99. 1988 styczeń 29, Warszawa – Zarządzenie nr 03/88 Dyrektora Departamentu III MSW dotyczące powołania grupy operacyjno-sztabowej do zabezpieczenia ładu i porządku publicznego w obszarze działania Departamentu III MSW.....	623
Nr 100. 1988 wrzesień 21, Warszawa – Wniosek o zmianę struktury etatowo-organizacyjnej Departamentu III MSW wraz z załącznikiem zawierającym omówienie zakresu działania wydziałów departamentu.....	626
Nr 101. 1988 październik 3, Warszawa – Wytoczne dyrektora Departamentu III MSW dotyczące trybu postępowania wydziałów III WUSW w związku z próbami tworzenia zakładowych i akademickich struktur NSZZ „Solidarność” i NZS.....	630
Nr 102. 1988 listopad 10, Warszawa – Wykaz obiektów kontrolowanych przez Departament III MSW	632
Nr 103. 1989 sierpień 24, Warszawa – Zarządzenie nr 075/89 Ministra Spraw Wewnętrznych dotyczące likwidacji i przekształcenia niektórych jednostek organizacyjnych MSW.....	637
Nr 104. 1989 sierpień 28, Warszawa – Struktura i zakres działania wydziałów Departamentu III MSW	640
Nr 105. 1989 sierpień 31, Warszawa – Zarządzenie organizacyjne nr 0407/Org. Ministra Spraw Wewnętrznych dotyczące powołania Departamentu Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa MSW	642
Nr 106. 1989 wrzesień 26, Warszawa – Zarządzenie nr 02/89 Ministra Spraw Wewnętrznych dotyczące zakresu działania i struktury Departamentu Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa MSW	644
Nr 107. 1989, Warszawa – Notatka dotycząca zmian organizacyjno-strukturalnych Departamentu III MSW i Departamentu Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa MSW	647
Nr 108. 1989 październik 5, Warszawa – Pismo dyrektora Departamentu Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa MSW do szefów WUSW dotyczące zakresu działania DOKPP i WOKPP WUSW.....	649
Nr 109. 1989 grudzień 4, Warszawa – Szyfrogram szefa SB do zastępców ds. SB szefów WUSW dotyczący cyklicznego składania informacji o sytuacji społeczno-politycznej w kraju	651
Nr 110. 1989 grudzień 8, Warszawa – Zakres działania Wydziału I Departamentu Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa MSW	653
Nr 111. 1989 grudzień 11, Warszawa – Zakres pracy Wydziału II Departamentu Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa MSW	655
Nr 112. 1989 grudzień 12, Warszawa – Zakres działania Wydziału III Departamentu Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa MSW	657
Nr 113. 1989 grudzień 8, Warszawa – Zakres pracy Wydziału IV Departamentu Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa MSW	659

Nr 114. 1989 grudzień 12, Warszawa – Zakres działania Wydziału V Departamentu Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa MSW	661
Nr 115. 1989 grudzień 8, Warszawa – Zakres pracy Wydziału VI Departamentu Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa MSW	663
Nr 116. 1989 grudzień, Warszawa – Zakres działania i organizacja Wydziału VII Departamentu Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa MSW.....	665
Nr 117. 1989 grudzień 11, Warszawa – Zakres pracy Wydziału VIII ds. Zwalczania Terroryzmu Departamentu Ochrony Konstytucyjnego Porządku Państwa MSW	667
Wykaz skrótów.....	669
Indeks rzeczowy.....	677
Indeks nazwisk i pseudonimów	701